

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α

Η αρθρογράφος αποδίδει την υπογεννητικότητα σε συγκεκριμένους λόγους. Αρχικά, στους οικονομικούς εντάσσει το υψηλό κόστος διαβίωσης, το επαγγελματικό άγχος και την ελλιπή κρατική βοήθεια στους γονείς με επακόλουθο τη δυσχέρεια συγκερασμού της επαγγελματικής σταδιοδρομίας και των οικογενειακών υποχρεώσεων. Επισημαίνει και την διαφοροποίηση της νοοτροπίας στις κοινωνικές αξίες, ενώ σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν η κρίση των σχέσεων, η αβεβαιότητα λόγω των γεωπολιτικών και των κοινωνικών αλλαγών που επιφέρει ταυτόχρονα και η τεχνητή νοημοσύνη.

Θέματα Β

B1

- 1 – β
- 2 – β
- 3 – α
- 4 – α
- 5 – α

B2

α) Η συγγραφέας επιλέγει να αναπτύξει την τρίτη παράγραφο με τη μέθοδο του αιτίου-αποτελέσματος. Συγκεκριμένα, παρουσιάζει ως αίτιο τη χρήση των smartphones και ως αποτελέσματα την αλλαγή του τρόπου αλληλοεπίδρασης των νέων, ενόσω τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης καλλιεργούν εξιδανικευμένα πρότυπα σχέσεων, εμφάνισης και επιτυχίας και την δημιουργία μη ρεαλιστικών προσδοκιών που αυξάνουν τα επίπεδα μοναξιάς, κοινωνικής απομόνωσης και ψυχολογικής δυσφορίας. Τέλος, προξενούν και ένα ιδεολογικό χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών, κυρίως μεταξύ όσων δεν έχουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Η διαρθρωτική λέξη που επιβεβαιώνει την ύπαρξη του αποτελέσματος είναι το «έτσι»

Επιλέγοντας τη μέθοδο του αιτίου-αποτελέσματος η συγγραφέας έχει ως πρόθεση να εξηγήσει πειστικά το φαινόμενο της χρήσης των smartphones και να αναδείξει τη βαρύτητα των συνεπειών του. Έτσι, προσδίδει αντικειμενικότητα, εγκυρότητα και πειστικότητα στο λόγο του.

β) Με τη διαρθρωτική λέξη «γιατί» ο συντάκτης αιτιολογεί τον προσδιορισμό των γεραμάτων της μικρής ηλικίας και των νιάτων της μεγάλης ηλικίας επισημαίνοντας την παρουσία νέων συντηρητικών, ασυμβίβαστων και υποχωρητικών.

Στη συνέχεια, με την διαρθρωτική λέξη «λοιπόν» που φανερώνει συμπέρασμα, καταλήγει στην ύπαρξη των δύο ηλικιακών στρατοπέδων, δηλαδή των συντηρητικών νέων και των ριζοσπαστικών γερόντων.

B3

- Στο κείμενο 2 ο συντάκτης με το ασύνδετο σχήμα «λέγεται συνήθως... συμβιβασμούς» επιδιώκει να ευαισθητοποιήσει το δέκτη δίνοντας έμφαση στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της νεότητας. Με αυτό τον τρόπο καθιστά το ύφος γρήγορο και ασθματικό με πυκνό και σύντομο λόγο επικαλούμενος το συναίσθημα του αναγνώστη, προσεγγίζοντας με αυτόν τον τρόπο τα νιάτα.
- Ο Παπανούτσος επιστρατεύει το Α' Πληθυντικό πρόσωπο («μπορούμε... προσδιορίζουμε») ώστε να εντάξει τον εαυτό του στο σύνολο των ανθρώπων οι οποίοι επιχειρούν να συναισθανθούν τις δυσκολίες της κάθε ηλικίας. Έτσι επιτυγχάνει να προσελκύσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη για ένα καθολικό φαινόμενο το οποίο αφορά τις ηλικιακές μεταβολές. Τέλος το ύφος διαμορφώνεται ζωηρό, άμεσο, οικείο και συλλογικό.
- Στο κείμενο 2 παρατηρείται έντονα η χρήση της συνυποδηλωτικής λειτουργίας της γλώσσας («ανθρώπους που διαρκώς ... μπρος τα εμπρός») με την οποία ο συντάκτης επιχειρεί να προβληματίσει και ταυτόχρονα να ευαισθητοποιήσει το δέκτη σχετικά με την επαναστατικότητα που χαρακτηρίζει τη νέα γενιά φορτίζοντας συναισθηματικά το δέκτη. Με αυτό τον τρόπο το ύφος καθίσταται γλαφυρό και ζωηρό.

Θέμα Γ

Το ποιητικό υποκείμενο προβάλλει μια θετική στάση ζωής, συνδεδεμένη με τη χαρά και την αγωνιστικότητα και απορρίπτει την παθητική αποδοχή των συνθηκών που τη διέπουν. Συγκεκριμένα, με την εκτενή χρήση του β' ρηματικού προσώπου σε συνδυασμό με την Υποτακτική (να πολεμήσης, να χαρής, να πίνης) αλλά της Προστακτικής (χτύπα, πέταξε, έβγα) δημιουργεί έντονα παραινετικό και προτρεπτικό τόνο παρακινώντας τον εκάστοτε αναγνώστη να αντιδρά, να πολεμάει και να διεκδικεί τη χαρά. Ακόμη και όταν λυτρώσει τη ψυχή του να μη σταματά. Παράλληλα, δημιουργεί οικείο, ζωντανό και θεατρικό τόνο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Α. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008 • Α. Βουλιαγμένης 67 & Αχιλλέως 30, τηλ. 2108943042

www.romvos.edu.gr - **email :** support@romvos.edu.gr

εντείνοντας τη συναισθηματική φόρτιση μέσω του εκτενούς μεταφορικού λόγου που καθιστά τις συμβουλές του πιο κατανοητές και εύληπτες («πέταξε το μαράζι στα σκουπίδια», «χτύπα την θλίψη καταγής», «αφού λυτρώσεις στην ψυχή σου τον οίστρο του βαρβάρου»). Τέλος, ο βραχυπερίοδος λόγος δίνει έμφαση στη μεταφορά του μηνύματος αλλά και στην συναισθηματική φόρτιση του ποιητικού υποκειμένου, που αποπειράται να τροφοδοτήσει τη σκέψη των αναγνωστών με το αγωνιστικό χαρακτήρα και επαναστατικά πρότυπα.

Προσωπικά, οι προτροπές και οι παραινέσεις του ποιητικού υποκειμένου με εμπνέουν ώστε να αντιληφθώ το πραγματικό νόημα της ζωής που σχετίζεται με τη διεκδίκηση των ιδανικών μας. Η στάση μας απέναντι στη ζωή καθορίζει και την πορεία μας γι' αυτό είναι απαραίτητη η ενεργός δράση από πλευράς μου.

Εναλλακτικοί κειμενικοί δείκτες

- Επαναλήψεις (να στολίσης, να χαρής)
- Παρομοίωση (σαν βλύσμα)
- Εικονοπλαστικός λόγος (να στολιστής με αγάτι)

Θέμα Δ

Επικοινωνιακό πλαίσιο : Άρθρο

Τίτλος: Μικρές παρέες –Μεγάλη ζωή

(Απ)ουσία συντροφικότητας

(Απ)αξία της συντροφικότητας

Η γέφυρα των γενεών: Κοινό αντίδοτο στη μοναξιά

Ρηματικά πρόσωπα: γ' ενικό και γ' πληθυντικό και α' πληθυντικό

Πρόλογος :Αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός.: Σύγχρονη εποχή ραγδαίας ψηφιακής διασύνδεσης ,μοναξιά είναι κοινωνική πανδημία σε καθολικό επίπεδο. Αναγκαιότητα αναζήτησης βαθύτερων αιτιών και βιώσιμων λύσεων μέσω της δημιουργικής σύμπραξης της νέας γενιάς και της τρίτης ηλικίας.

Α' Ζητούμενο

Λόγοι αύξησης των επιπέδων μοναξιάς στην εποχή μας:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερούλανου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΑΥΦΑΔΑ: Α. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008•Α. Βουλιαγμένης 67 & Αχιλλέως 30, τηλ. 2108943042

www.romvos.edu.gr - email : support@romvos.edu.gr

- Η Τεχνολογική ανάπτυξη σε συνδυασμό με τις εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης που προωθούν ωραιοποιημένα πρότυπα δημιουργώντας ουτοπικές προσδοκίες που ενισχύουν την κοινωνική απομόνωση και δημιουργούν ηλικιακό ρατσισμό.
- Η Υπερεργασία και οι τάσεις εξειδίκευσης καθώς και το ανταγωνιστικό πλαίσιο στους χώρους εργασίας εντείνουν το άγχος του ατόμου και περιορίζουν τον ελεύθερο χρόνο με αποτέλεσμα την αλλοτρίωση του.
- Ο ωφελμιστικός χαρακτήρας ως απότοκο του σύγχρονου τρόπου ζωής ενισχύει τον εγωκεντρισμό και οδηγεί στην απαξίωση των ηθικών αξιών και επιρρώνει την αποστασιοποίηση των διαπροσωπικών σχέσεων .
- Φόβος απόρριψης :άτομα με κοινωνικό άγχος ,χαμηλή αυτοεκτίμηση ή έντονο φόβο κριτικής συχνά υιοθετούν την απομόνωση ως μηχανισμό άμυνας ,αποφεύγοντας να διεκδικήσουν νέες σχέσεις για να μην πληγωθούν.

B' Ζητούμενο

Τρόποι συνεργασίας νέων και ηλικιωμένων, ώστε να θεραπευτεί η μοναξιά ΚΑΙ των δύο γενεών:

- Προγράμματα ψηφιακής εκπαίδευσης μέσω των οποίων οι νέοι θα βοηθούν τους ηλικιωμένους με την εξοικείωση των τεχνολογικών μέσων όπως ηλεκτρονικός υπολογιστής, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και εφαρμογές, ενώ οι δεύτεροι από την πλευρά τους θα κοινωνούν εμπειρίες ζωής
- Κοινές εθελοντικές δράσεις: Νέοι και ηλικιωμένοι μπορούν να συμμετέχουν σε κοινωνικές δράσεις όπως περιβαλλοντικές δραστηριότητες (δεντροφύτευση, ανακύκλωση, υιοθέτηση παραλιών, καθαρισμός δημόσιων χώρων)
- Κοινές δραστηριότητες: Επισκέψεις των νέων στα κέντρα φιλοξενίας ηλικιωμένων για απλή συζήτηση ή επιτραπέζια παιχνίδια, εργαστήρια μαγειρικής, μαθήματα κηπουρικής ,ψυχολογική υποστήριξη στις ευπαθείς ομάδες
- Αξιοποίηση δημοτικών πάρκων και πισινών για ασκήσεις ενδυνάμωσης του σώματος και ψυχική ευφορία

Επίλογος

Αναζήτηση ουσίας ανθρώπινης επαφής ,γεφύρωση χάσματος γενεών, αμοιβαία θεραπευτική διαδικασία, ενθουσιασμός και σοφία χτίζουμε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς .

ΕΛΛΗΝΙΚΟ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΑΥΦΑΔΑ: Α. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008•Α. Βουλιαγμένης 67 & Αχιλλέως 30, τηλ. 2108943042

www.romvos.edu.gr - **email** : support@romvos.edu.gr

Σχολιασμός θεμάτων :

Τα φετινά θέματα χαρακτηρίζονται διαβαθμισμένης δυσκολίας. Το θέμα είναι ανθρωποκεντρικό με έντονα κοινωνικά στοιχεία. Τα ζητούμενα του θέματος Β' δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυσκολία, καθώς αποτελούν σε μεγάλο βαθμό μέρος ύλης της Α' Λυκείου. Ωστόσο, το θέμα Γ' απαιτούσε καλή προετοιμασία και κριτική σκέψη. Τέλος, η παραγωγή λόγου αφορά σύγχρονο κοινωνικό πρόβλημα για το οποίο καλούνται οι μαθητές και μαθήτριες να προτείνουν ρεαλιστικές λύσεις για την άμβλυση της μοναξιάς των δύο γενεών.

Συγγραφή απαντήσεων:

Καπίτσα Ευαγγελία, Μαυρουδή Μαρία, Μπισδούλη Ελένη, Πέτρου Κωνσταντίνος, Ροζάκη Μάρω

ΕΛΛΗΝΙΚΟ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Α. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008 • Α. Βουλιαγμένης 67 & Αχιλλέως 30, τηλ. 2108943042

www.romvos.edu.gr - email : support@romvos.edu.gr